

בְּעַמְלֶק, דִּילָךְ הָאִי קִרְבָּא דְלִתְתָּא, וְאַנָּא אֲזִדְרִי
 לְקִרְבָּא דְלַעִילָא. בְּחַר לָנוּ אַנְשִׁים, זַפְּאִין בְּנֵי זַפְּאִין,
 דִּיתְחִזִּין לְמַהֲדַ עִמָּךְ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעֲתָא דְנָפִיק יְהוֹשֻׁעַ נַעַר.
 אֲתַעַר נַעַר דְלַעִילָא, וְאֲתַתְּקַן בְּכַמְּה
 תִּיקוּנֵין בְּכַמְּה זַיִינִין, דְאֲתַקִּינַת לִיה אַמִּיה, לְקִרְבָּא
 דָּא, לְנִקְמָא נִוְקְמָא דְבְּרִית. וְהִינּוּ דְכְּתִיב, (ויקרא כו)
 חָרַב נִוְקַמַת נָקָם בְּרִית, וְדָא הוּא רְזָא דְכְּתִיב,
 וַיַּחְלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עַמְלֶק וְאֶת עַמּוֹ לְפִי חָרַב. לְפִי
 חָרַב וְדָאִי, וְלֹא לְפִי רִוְמַחִין וְזַיִינִין, אֲלָא בְּחָרַב
 וְדָאִי הִיא, הָאִי דְאִקְרִי חָרַב נִוְקַמַת נָקָם בְּרִית.

וּמֹשֶׁה אֲתַתְּקַן לְקִרְבָּא דְלַעִילָא, וַיְדִי מֹשֶׁה
 כְּבָדִים: כְּבָדִים מִמֶּשׁ, יְקִרִיִן, קַדִּישִׁין,
 לֹא אֶסְתַּאבְּן לְעַלְמִין. יְקִרִין דְאֲתַחֲזִין לְאַנְתָּא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

לוֹ אִמּוֹ לְקִרְבַּי הִזֵּה לְנִקְמָת אֶת נִקְמַת
 הַבְּרִית, וְהִנּוּ מַה שְּׁכָתוּב (ויקרא כו) חָרַב
 נִקְמַת נָקָם בְּרִית. וְזֶהוּ סוּד הַפְּתוּב
 וַיַּחְלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עַמְלֶק וְאֶת עַמּוֹ לְפִי
 חָרַב. לְפִי חָרַב וְדָאִי, וְלֹא לְפִי רְמַחִים
 וְכִלֵּי זֶיֶן, אֲלָא בְּחָרַב וְדָאִי הִיא, זֶה
 שְׁנִקְרֵאת חָרַב נִקְמַת נָקָם בְּרִית.
 וּמֹשֶׁה הִתְתְּקַן לְקִרְבַּי שְׁלַמְעֵלָה. וַיְדִי

– וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֵל יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנוּ
 אַנְשִׁים וְצֵא הִלָּחֵם בְּעַמְלֶק. שְׁלָךְ הַקִּרְבַּי
 הִזֵּה שְׁלַמְעֵלָה, וְאַנִּי אֲזִדְרִי לְקִרְבַּי
 שְׁלַמְעֵלָה. בְּחַר לָנוּ אַנְשִׁים – צַדִּיקִים
 בְּנֵי צַדִּיקִים, שְׂרָאוּיִים לְלֶבֶת עִמָּךְ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעֲתָא שִׁינְאָא יְהוֹשֻׁעַ
 נַעַר, הִתְעוֹרַר הַנַּעַר שְׁלַמְעֵלָה וְהִתְתְּקַן
 בְּכַמְּה תְּקוּנִים, בְּכַמְּה כְּלֵי זֶיֶן שֶׁהִתְקִינָה

בְּהוֹרֵי קֶרְבָּא דְלַעִילָא. וַיִּקְחוּ אֶבֶן וַיִּשִׂימוּ תַחְתָּיו
וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ, בְּגִין דִּישְׂרָאֵל שְׂרִיין בְּצַעְרָא, וַיְהִי
עִמָּהוֹן בְּצַעְרֵיהוֹן.

וְאַחֲרָן וְחֹר תִּמְכוּ בְיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד
וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה וְגו', מָאִי תִּמְכוּ בְיָדָיו.
אֲמוּנָה. (אֲמוּנָה, מְהִימְנוּתָא וְדָאִי) וְכִי עַל דְאַחֲרָן וְחֹר
תִּמְכוּ לִידוּי, הָווּ יָדָיו אֲמוּנָה. אֶלָּא, מִשָּׁה כִּלְא
בְּחֻכְמָתָא עָבִיד מַה דְעָבִיד. אַחֲרָן וְחֹר, דָּא
מִסְטָרָא דִילֵיהָ, וְדָא מִסְטָרָא דִילֵיהָ, וַיָּדָיו
בְּאֲמֻצְעֵיתָא, וְעַל דָּא וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה, מְהִימְנוּתָא.
אַחֲרָן בְּגִין דִּיתַעַר סְטָרָא דִילֵיהָ, וְחֹר בְּגִין דִּיתַעַר
סְטָרָא דִילֵיהָ, וְהוּוּ אֶחֱיָדָן בִּידוּי מִכָּאן וּמִכָּאן,
דְאַשְׁתַּכְּחָא סִיּוּעָא דְלַעִילָא.

וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגִבְרֵי יִשְׂרָאֵל. (שמות)

לשון הקודש

עַל שְׂאֵחֲרָן וְחֹר תִּמְכוּ אֶת יָדָיו, הֵיוּ יָדָיו
אֲמוּנָה? אֶלָּא מִשָּׁה עָשָׂה הַכֹּל בְּחֻכְמָה
מַה שֶּׁעָשָׂה. אַחֲרָן וְחֹר – זֶה מַצְדוֹ וְזֶה
מַצְדוֹ, וַיָּדָיו בְּאֲמֻצְעֵי, וְלִכְּנֵן וַיְהִי יָדָיו
אֲמוּנָה, אֲמוּנָה. אַחֲרָן כְּדֵי שְׂיִתְעוֹרֵר
הַצַּד שְׁלוֹ, וְחֹר כְּדֵי שְׂיִתְעוֹרֵר הַצַּד שְׁלוֹ,
וְהֵיוּ אוֹחֲזִים בְּיָדָיו מִכָּאן וּמִכָּאן, שְׂיִמְצָא
סִיּוּעַ שְׁלִמְעָלָה.

וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגִבְרֵי

מֹשֶׁה כְּבָדִים, כְּבָדִים מִמֶּשׁ, נִכְבָּדִים,
קְדוּשִׁים, שְׁלֹא נִמְכָּאוּ לְעוֹלָמִים. נִכְבָּדִים
שְׂרָאוּיִים לְעַרְךָ בְּהֵם קֶרֶב שְׁלִמְעָלָה.
וַיִּקְחוּ אֶבֶן וַיִּשִׂימוּ תַחְתָּיו וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ,
מִשׁוּם שְׂיִשְׂרָאֵל שְׂרוּיִים בְּצַעַר, וַיְהִי
עִמָּהֶם בְּצַעְרָם.

וְאַחֲרָן וְחֹר תִּמְכוּ בְיָדָיו מִזֶּה אֶחָד
וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה וְגו'. מַה זֶה
תִּמְכוּ בְיָדָיו? אֲמוּנָה. וְאֲמוּנָה, אֲמוּנָה וְדָאִין וְכִי

(יז) כַּאֲשֶׁר יָרִים: דִּזְקִיף יְמִינָא עַל שְׂמָאלָא,
 וְאַתְכּוֹנֵן בְּפְרִישׁוֹ דִּידוּי. וְגַבֵּר יִשְׂרָאֵל: יִשְׂרָאֵל
 דְּלְעִילָא. וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגַבֵּר עַמְלֵק, בְּשַׁעֲתָא
 דִּישְׂרָאֵל לְתַתָּא, מִשְׁתַּכְּכִין מִצְלוֹתָא, לֹא יִכְלִין
 יְדֵי מוֹשֶׁה לְמִיקָם בְּזִקְיָפוּי, וְגַבֵּר עַמְלֵק. מִכָּאן
 אוֹלִיפְנָא, אַף עַל גַּב דְּכֶהֱנָא פְרִישׁ יְדוּי, בְּקַרְבְּנָא,
 לְתַקְנָא גְרַמְיָה בְּכֹלָא, יִשְׂרָאֵל בְּעֵינֵי לְאַשְׁתַּכְּחָא
 בְּצִלוֹתְהוֹן, עַמִּיָּה.

תָּאנָא, בְּקַרְבָּא דָּא דַּעְמַלְק, אֲשַׁתְּכַחוּ עַלְאִין
 וְתַתְּאִין, וְעַל דָּא, וַיְהִי יָדוּי אֲמוֹנָה,
 בְּהִימְנוּתָא בְּדָקָא חַזִּי. וַיְהִי יָדוּי אֲמוֹנָה. וַיְהִי יָדוּי
 מִיבְעֵי לִיָּה. אֲלָא, בְּגִין דְּתַלְיָא כֹּלָא בִּימִינָא, כְּתִיב
 וַיְהִי. וְכְתִיב יָדוּי, בְּגִין דְּהוּא עַקְרָא דְּכֹלָא. וְכְתִיב,
 יְמִינְךָ יִי נְאֻדְרֵי בַּכַּח יְמִינְךָ יִי תִרְעֵץ אוֹיֵב.
 (שמות טו)

לשון הקודש

עמו בתפלותיהם.

שְׂנִינֵי, בְּקַרְבַּ הַזֶּה שֶׁל עַמְלֵק, נִמְצָאוּ
 עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְלִכְּן וַיְהִי יָדוּי
 אֲמוֹנָה, בְּאֲמוֹנָה פְּרָאוּי. וַיְהִי יָדוּי
 אֲמוֹנָה, וַיְהִי יָדוּי הִנֵּה צְרִיךְ לְהִיּוֹת!
 אֲלָא מִשּׁוּם שְׁחַבְל תְּלוּי בְּיָמִין כְּתוּב
 וַיְהִי. וְכְתוּב יָדוּי מִשּׁוּם שֶׁהוּא עֶקֶר הַכֹּל.
 וְכְתוּב (שמות טו) יְמִינְךָ הִי נְאֻדְרֵי בַּכַּח
 יְמִינְךָ הִי תִרְעֵץ אוֹיֵב.

יִשְׂרָאֵל. כַּאֲשֶׁר יָרִים - שְׂזַקְף יְמִין עַל
 שְׂמָאל, וְהַתְּכּוֹן בְּפְרִישַׁת יָדוּי. וְגַבֵּר
 יִשְׂרָאֵל - יִשְׂרָאֵל שְׁלֹמְעֵלָה (תְּפָאֶרֶת).
 וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגַבֵּר עַמְלֵק - בְּשַׁעֲתָא
 שִׁישְׂרָאֵל לְמַטָּה שׁוֹכְכִים בְּתַפְלֹתָם, לֹא
 יִכּוּלִים יְדֵי מוֹשֶׁה לְעַמּוֹד בְּזִקְיָפוּת, וְגַבֵּר
 עַמְלֵק. מִכָּאן לְמַדְנֵג, אַף עַל פִּי שְׁחַבְהֵן
 פּוֹרַס אֶת יָדוּי בְּקַרְבֵּן כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת
 עַצְמוֹ בְּכֹל - יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְהִמְצָא

וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה כְּתֹב זֶאת זְכָרוֹן בַּסֵּפֶר וְגו'.

(שמות יז) **תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב לְעֵילָא, וַיַּחְלֹשׁ**

יְהוֹשֻׁעַ אֶת עַמְלֹק וְאֶת עַמּוֹ לְפִי חֶרֶב. וַיַּחְלֹשׁ,

וַיַּהְרוֹג מִיבְעֵי לִיה. אֶלָּא, וַיַּחְלֹשׁ, כְּמַה דְּאִתְמַר,

חֹלֵשׁ עַל גּוֹיִם. יְהוֹשֻׁעַ הָוָה חֹלֵשׁ עַל־יְהוָה. (ישעיה יד)

וְהָהוּא חֶרֶב נֹקְמַת נֹקַם בְּרִית קָטִיל לֹן, וְכְתִיב

לְפִי חֶרֶב כְּמַה דְּאִתְמַר.

כְּתֹב זֶאת זְכָרוֹן, זֶאת דִּיקָא. וְשִׁים בְּאֲזֵי יְהוֹשֻׁעַ,

דְּהָא הוּא זְמִין לְקַטְלָא מַלְכִין אַחֲרָנִין. כִּי

מָחָה אֲמָחָה. מָחָה: לְעֵילָא. אֲמָחָה: לְתַתָּא. זְכָר,

דְּזִכְרָנָא דְלְעֵילָא וְתַתָּא.

אִמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּתִיב כִּי מָחָה אֲמָחָה, וְכְתִיב

דְּבָרִים כ"ה) תִּמְחָה אֶת זְכָר עַמְלֹק. אֶלָּא, אָמַר

קֹדֶשׁא בְּרִידָא הוּא, אֶתוֹן מָחֹן דְּזִכְרָנִיה לְתַתָּא,

וְאֵנָּא אֲמָחָה דְּזִכְרָנִיה לְעֵילָא.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

כְּתֹב זֶאת זְכָרוֹן, זֶאת דִּיקָא. וְשִׁים בְּאֲזֵי יְהוֹשֻׁעַ, שְׁהָרִי הוּא עֲתִיד לְהַרְגַּ מַלְכִים אַחֲרָיִם. כִּי מָחָה אֲמָחָה, מָחָה – לְמַעְלָה, אֲמָחָה – לְמַטָּה. זְכָר – זְכָרוֹן שֶׁל מַעְלָה וּמַטָּה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּתוּב כִּי מָחָה אֲמָחָה, וְכְתוּב (דְּבָרִים כ"ה) תִּמְחָה אֶת זְכָר עַמְלֹק. אֶלָּא, אָמַר הַקּוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, אַתֶּם

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה כְּתֹב זֶאת זְכָרוֹן בַּסֵּפֶר וְגו'. בַּא רְאָה מַה כְּתוּב לְמַעְלָה? וַיַּחְלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עַמְלֹק וְאֶת עַמּוֹ לְפִי חֶרֶב. וַיַּחְלֹשׁ? וַיַּהְרוֹג הָיָה צְרִיךְ לְהִיטֵל? אֶלָּא וַיַּחְלֹשׁ כְּמוֹ שֶׁנֶּאמַר (ישעיה יד) חֹלֵשׁ עַל גּוֹיִם. יְהוֹשֻׁעַ הָיָה חֹלֵשׁ עֲלֵיהֶם, וְאוֹתָהּ חֶרֶב נֹקְמַת נֹקַם בְּרִית הוֹרְגַת אוֹתָם, שְׁכָתוּב לְפִי חֶרֶב, כְּמוֹ שֶׁנֶּתְבָּאֵר.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, עֲמִלְק עֲמִין אַחֲרֵינִין אֵייתִי
 עֲמִיָּה, וְכָלְהוּ דְחִילוּ לְקַרְבָּא בְּהוּ
 בְּיִשְׂרָאֵל, פֶּר אִיהוּ. וּבְגִין כֵּן, יְהוֹשֻׁעַ הָוָה חוֹלֵשׁ
 עַלֵּיהוּ. רַבִּי יִיסָא אָמַר, וַיַּחֲלֵשׁ יְהוֹשֻׁעַ, דְּתַבַּר
 חֵילָא דְלַהוֹן מְלַעֲיָלָא.

וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְיָ נָסִי. (שמות יז) וַיִּבֶן
 מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ, לְקַבֵּל הַהוּא דְלַעֲיָלָא. וַיִּקְרָא
 שְׁמוֹ הַהוּא מֹשֶׁה (נ"א דְהַהוּא מִזְבֵּחַ) יְיָ נָסִי. מָאִי יְיָ נָסִי.
 בְּגִין דְּאַנְקִים נִקְמַתָּא דְהַהוּא רְשִׁימָא (דף ט"ו ע"ב)
 קַדִּישָׁא דְיִשְׂרָאֵל, וּמַתְהוּא זְמַנָּא אַתְקַרִּי, חֶרֶב
 נֹקְמַת נָקָם בְּרִית.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ, מִזְבֵּחַ לְכַפָּרָא
 עַלֵּיהוּ. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ. שְׁמוֹ דְמָאֵן. אָמַר רַבִּי
 חֵיָּא שְׁמִיָּה דְמַדְבָּחָא הַהוּא. יְיָ נָסִי: כְּמָה דְאֵת

לשון הקודש

מחו את זכרונו למשה, ואני אמרה את זכרונו למעלה.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, עֲמִלְק הֵבִיא עִמּוֹ עַמִּים
 אַחֲרֵימ, וְכֹלָם פְּתָדוּ לְקַרְבֵּי לְיִשְׂרָאֵל חוּץ
 מִמֶּנּוּ, וְלָכֵן יְהוֹשֻׁעַ הָיָה חוֹלֵשׁ עֲלֵיהֶם.
 רַבִּי יִיסָא אָמַר, וַיַּחֲלֵשׁ יְהוֹשֻׁעַ, שְׂשֻׁבֵר
 אֵת כְּחָם מְלַמְעָלָא.
 וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ ה' נָסִי.
 וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ - בְּגִיד אוֹתוֹ שְׁלַמְעָלָא.
 וַיִּקְרָא שְׁמוֹ - אוֹתוֹ מֹשֶׁה (אוֹתוֹ מִזְבֵּחַ) - ה'
 נָסִי. מַה זֶה ה' נָסִי? מִשּׁוּם שְׂנֵקָם אֵת
 נִקְמַת אוֹתוֹ רִשְׁם הַקְּדוּשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל.
 וּמֵאוֹתוֹ הַזְּמַן נִקְרָא חֶרֶב נִקְמַת נָקָם
 בְּרִית.
 רַבִּי יוֹסִי אָמַר, וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ, מִזְבֵּחַ
 לְכַפָּר עֲלֵיהֶם. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ, שֶׁל מִי? אָמַר

אָמַר, וְשֵׁם נִסְהוּ. וְכֹלֵא מְלָה חֵד, עַל דְּאֵתְפָּרְעוּ
 יִשְׂרָאֵל, וְאֵתְנַלְיָא הַהוּא אֶת קַיִמָא, רְשִׁימָא
 קַדִּישָׁא. מִכָּאן אֲוִלִּיפְנָא, דִּכְיוּן דְּאֵתְגַזֵּר בְּרִיה
 דְּבַר נֶשׁ, וְאֵתְנַלְיָא בֵּיה אֶת רְשִׁימָא קַדִּישָׁא
 קַיִמָא, הַהוּא אֶקְרִי מִזְבַּח לְכַפָּרָא עָלֵיהּ. וְמַה
 שְׁמִיהּ. יי' נָסִי.

בְּגוֹזְנָא דָּא יַעֲקֹב, בְּנֵה מִדְּבַחָא, דְּכְתִיב, (בראשית לג)
 וַיֵּצֵב שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל. לְמָאן. לְתַהוּא אֶתֶר דְּאֶקְרִי מִזְבַּח. וְמָאן
 שְׁמִיהּ. אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָאֵי דְכְתִיב, (שמות כד) וַיִּרְאוּ אֶת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. וְכִי מָאן יָכִיל לְמַחְמֵי
 לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהָא כְתִיב (שמות לג) כִּי לֹא
 יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי. וְהָכָא אָמַר וַיִּרְאוּ אֶלָּא דְּאֵתְנַלְיָא

לשון הקודש

(בראשית לג) וַיֵּצֵב שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לוֹ אֵל
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. לְמִי? לְאוֹתוֹ מְקוֹם
 שֶׁנִּקְרָא מִזְבַּח. וְמַה שְּׁמוֹ? אֵל אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַה שֶּׁכְּתוּב (שמות כד)
 וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְגו', וְכִי מִי יָכִיל
 לְרְאוֹת אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהָרִי
 כְּתוּב (שם לג) כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי,

רַבִּי חֵיָא, שְׁמוֹ שֶׁל אוֹתוֹ מִזְבַּח. ה' נָסִי,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְשֵׁם נִסְהוּ. וְהַכֵּל דְּבַר
 אַחֵר, עַל שֶׁיִּשְׂרָאֵל נִפְרְעוּ וְהִתְנַלְּהוּ אוֹתוֹ
 אוֹת בְּרִית הַרְשָׁם הַקְּדוּשׁ. מִכָּאן לְמַדְנֵה,
 שֶׁכְּיוּן שֶׁנִּמְוֵל בְּנֵי שֶׁל אָדָם וְהִתְנַלְּהוּ בּוֹ
 הַרְשָׁם הַקְּדוּשׁ שֶׁל הַבְּרִית, הוּא נִקְרָא
 מִזְבַּח לְכַפֵּר עָלָיו, וְמַה שְּׁמוֹ? ה' נָסִי.
 כְּמוֹ זֶה יַעֲקֹב בְּנֵה מִזְבַּח, שֶׁכְּתוּב

קִשְׁתָּ עַל־יְהוָה בַּגּוֹזְזִין נְהִירִין, וְהָכִי תַגִּינֶן, כָּל מָאן
 דְּאִסְתַּבֵּל בַּקִּשְׁתָּ, כְּמָאן דְּמִסְתַּבֵּל בְּשַׁבִּינָה,
 וְלֹאִסְתַּבֵּל בְּשַׁבִּינָתָא אָסוּר.

וְעַל דָּא, אָסוּר לִיָּה לְאִינִישׁ, לְאִסְתַּבֵּל
 בְּאַצְבָּעֵי־יְהוָה דְּכַתְּנֵי, בְּשַׁעֲתָא דְּפָרְסֵי יַדֵּי־הוּ.
 אָסוּר לְאִסְתַּבֵּל בַּקִּשְׁתָּ. מָאן קִשְׁתָּ. אָמַר רַבִּי
 אֲבָא, בַּקִּשְׁתָּ סְתָם אָמַר לִיָּה מָאן בַּקִּשְׁתָּ סְתָם אָמַר
 לִיָּה בַּקִּשְׁתָּ דְּלַעִילָא, וּבַקִּשְׁתָּ דְּלַתָּתָא.

בַּקִּשְׁתָּ דְּלַעִילָא, בַּגּוֹזְזֵי. דְּכָל מָאן דִּי־סְתַבֵּל
 בַּגּוֹזְזֵי, כְּאִילוּ אִסְתַּבֵּל בְּאַתָּר דְּלַעִילָא,
 וְאָסוּר לְאִסְתַּבֵּל בֵּיהּ, דְּלֹא יַעֲבִיד קְלָנָא
 בְּשַׁבִּינָתָא. קִשְׁתָּ דְּלַתָּתָא מָאן הִיא. הִהוּא אֶת
 קַיִמָא, דְּאִתְרָשִׁים בֵּיהּ בְּבַר נָשׁ, דְּכָל מָאן דִּי־סְתַבֵּל
 בֵּיהּ, עָבִיד קְלָנָא לַעִילָא.

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

אָמַר לוֹ, מַה זֶה בַּקִּשְׁתָּ סְתָם? אָמַר לוֹ,
 בַּקִּשְׁתָּ שְׁלֹמֶעָה, וּבַקִּשְׁתָּ שְׁלֹמֶטָה.
 בַּקִּשְׁתָּ שְׁלֹמֶעָה, בַּגּוֹזְזֵי. שְׁכַל מִי
 שְׁמִסְתַּבֵּל בַּגּוֹזְזֵי, כְּאִילוּ מִסְתַּבֵּל בְּמָקוֹם
 עֲלִיוֹן, וְאָסוּר לְהִסְתַּבֵּל בּוֹ, שְׁלֹא יַעֲשֶׂה
 קְלוֹן בְּשַׁבִּינָה. קִשְׁתָּ שְׁלֹמֶטָה מַהִי? אוֹתוֹ
 אוֹת הַבְּרִית שְׁנִרְשָׁם בְּאָדָם, שֶׁל מִי
 שְׁמִסְתַּבֵּל בּוֹ, עוֹשֶׂה קְלוֹן לְמַעְלָה.

וְכַאֵן אָמַר וַיִּרְאוּ? אֵלֶּה שְׁהִתְנַגְּלוּתָה
 עֲלֵיהֶם הַקִּשְׁתָּ בַּגּוֹזְזִים מְאִירִים. וְכֵן
 שְׁנִינּוּ, כָּל מִי שְׁמִסְתַּבֵּל בַּקִּשְׁתָּ, כְּמִי
 שְׁמִסְתַּבֵּל בְּשַׁבִּינָה, וְאָסוּר לְהִסְתַּבֵּל
 בְּשַׁבִּינָה.

וְעַל זֶה אָסוּר לְאָדָם לְהִסְתַּבֵּל
 בְּאַצְבָּעוֹת הַכַּתְּנִים בְּשַׁעֲתָא שְׁפוּרָשִׁים
 יַדֵּיהֶם. אָסוּר לְהִסְתַּבֵּל בַּקִּשְׁתָּ. אִיזוֹ
 קִשְׁתָּ? אָמַר רַבִּי אֲבָא, בַּקִּשְׁתָּ סְתָם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִי הָכִי וְהִכְתִּיב (בראשית כד) **שִׁים נָא יָדָךְ תַּחַת יָרְכִי, דְּהָזָה אוֹמְרֵי לִיָּה בְּהֵאֵי אֶת. אָמַר לִיָּה, אֲנִי לְהוּ לְאַבְהָן דְּעֵלְמָא, דְּלִית אֵינוֹן כְּשָׂאָר בְּנֵי עֵלְמָא. וְעוֹד, שִׁים נָא יָדָךְ תַּחַת יָרְכִי כְּתִיב, וְלֹא כְּתִיב רְאֵה תַּחַת יָרְכִי, בְּגִין כְּדָּ אָסִיר לְאַסְתַּבְּלָא בְּקִשְׁתַּ סְתָם, פְּמָה דְּתַנִּינוּ.**

תָּאנָא, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, דְּאֶתְגַּלִּיא קִשְׁתַּ עַלִּיָּהוּ, בְּגוֹוִנִין שְׁפִירִין נְהִירִין, מְלַהֲטָן לְכָל עֵיבָר, מִשְׁמַע דְּכְתִיב, אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא כְּתִיב וַיֵּרְאוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, נְהוֹרָא דְּבוֹצִינָא דְּשְׁכִינְתָּא. וּמְאִי נִיהוּ. הֵהוּא דְּאֶקְרִי נַעַר, דְּמִשְׁמַשׁ לְשְׁכִינְתָּא, בְּמַקְדָּשָׁא. וּבְגִין כְּדָּ, אֶת דִּיקָא.

לשון הקודש

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִם כְּדָּ, הָרִי כְּתוּב לְמַדְנֵוּ, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁהַתְגַּלְתָּה עֲלֵיהֶם הַקִּשְׁתַּ בְּגוֹנִים הַיָּפִים מִשְׁבִּיעַ אוֹתוֹ בְּאוֹת תְּזַה. אָמַר לוֹ, הֵנַח לְאַבּוֹת הָעוֹלָם, שְׂאִינָם כְּשָׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם. וְעוֹד, שִׁים נָא יָדָךְ תַּחַת יָרְכִי כְּתוּב, וְלֹא כְּתוּב רְאֵה תַּחַת יָרְכִי. לְכֵן אָסוּר לְהִסְתַּבֵּל בְּקִשְׁתַּ סְתָם, כְּמוֹ שְׁשִׁנֵּינּוּ.

לְמַדְנֵוּ, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁהַתְגַּלְתָּה עֲלֵיהֶם הַקִּשְׁתַּ בְּגוֹנִים הַיָּפִים מִשְׁבִּיעַ אוֹתוֹ בְּאוֹת תְּזַה. אָמַר לוֹ, הֵנַח לְאַבּוֹת הָעוֹלָם, שְׂאִינָם כְּשָׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם. וְעוֹד, שִׁים נָא יָדָךְ תַּחַת יָרְכִי כְּתוּב, וְלֹא כְּתוּב רְאֵה תַּחַת יָרְכִי. לְכֵן אָסוּר לְהִסְתַּבֵּל בְּקִשְׁתַּ סְתָם, כְּמוֹ שְׁשִׁנֵּינּוּ.

הַשְּׁכִינָה בְּמַקְדָּשׁ, וְלְכֵן "אֶת" דְּוָקָא.

וְתַחַת רַגְלָיו כַּמַּעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר, דְּאֶתְרָשִׁים
 בִּיה תַּחֲוֹת דְּוִכְתִּיָּה, חַד לְבִינְתָּא מֵאִינוּן
 לְבִנִּין דִּתְחוּ בְּנִין בְּמִצְרַיִם, דְּתַנִּיעֵן, אֶתְתָּא חָדָא
 אוֹלִידַת בְּמִצְרַיִם, וְהָוָה אָתִין סְרַכֵּי פְרַעָה, וְעָאֵלַת
 לִיה בְּחַד לְבִינְתָּא, וְאֶתָּא פֶּס יְדָא וְאָחִיד לִיה,
 וְאֶתְרָשִׁים תַּחֲוֹת רַגְלָיו דְּשְׂכִינְתָּא, וְקִימָא קָמִיָּה,
 עַד דְּאֶתּוֹקַד בִּי מִקְדָּשָׁא דְלִתְתָּא, דְּכְתִיב, (אִיכָה ב)
 וְלֹא זָכַר הַדָּוָם רַגְלָיו.

ר' חֵיָּא אָמַר, לְבַנַּת הַסְּפִיר: נְהִירוּתָא דְּסְפִיר,
 קְלָדִיטִי בְּקַנְדִּיטִי גְלִיפִין עֵלְאִין דְּלְעִילָא,
 דְּמַתְּלַהֲטָא לְשַׁבְּעִין וְתַרְיִן עֲבָרִי, חָדָא הוּא דְּכְתִיב,
 (ישעיה נד) וַיִּסְדַּתִּיךָ בַּסְּפִירִים. (שמות כד) וַכַּעֲצֵם הַשָּׁמַיִם.
 מֵאִי עֲצֵם הַשָּׁמַיִם. אָמַר רַבִּי אַבְּא, מָה עֲצֵם
 הַשָּׁמַיִם, גְּלִיפָא בְּשַׁבְּעִין וְתַרְיִן עֲנַפִּין, פְּרַחִין מְלַהֲטָן

לשון הקודש

רגליו.

רבי חייא אמר, לבנת הספיר - אור
 הספיר, מפתחות זין הרקח חקוקים
 עליונים של מעלה שלוחטים לשבעים
 ושנים עברים, זהו שכתוב (ישעיה נד)
 ויסדתיך בספירים. וכעצם השמים, מה
 זה כעצם השמים? אמר רבי אבא, מה
 (שמות כד) עצם השמים חקוק בשבעים
 ושנים ענפים פורחים לוחטים לכל עבר,

ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר,
 שגרשם בו תחת מקומו לבנה אחת
 מאותם לבנים שהיו בונים במצרים,
 ששנינו, אשה אחת הולידה במצרים,
 והיו באים שרי פרעה, והכניסה אותו
 בלבנה אחת, ובא פס יד ואחז אותו,
 וגרשם תחת רגלי השכינה, ועומד
 לפניו, עד ששנשרף בית המקדש
 שלמטה, שכתוב (אִיכָה ב) וְלֹא זָכַר הַדָּוָם

בְּכָל עֵיבָר. אוֹף הָכָא, תִּיזוּ דְהוּא עֵצִים הַשָּׁמַיִם
בְּחִיזוּ שְׁמַיָא מִמֶּשׁ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כֹּלָא אֲתֵרְשִׁים
בְּהוּא נְהִירוּ, דְּחִיזוּ דְמַתְנַלְפָא מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, אִי הָכִי, וְהָא שְׁתִּין אֵינּוּן,
בְּסַחְרֵינִיה דְשְׂכִינְתָא, דְכַתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ג)
שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ. אָמַר לִיה הָכִי הוּא וְדָאִי.
אֵלָא אֵינּוּן שְׁתִּין, אֲתֵנְהִירוּ בְּתֵרִיסַר תְּחוּמִין, וְלֹא
אֲעֵדִיאוּ מִסַּחְרֵנוּתָהָ לְעֵלְמִין. דְתִנְיֵנוּ, תְרִיסַר
תְּחוּמִין, גְּלִיפִין עֲלָאִין, בְּמַתְקֵלָא סְלִיקוּ, בְּאֵילָנָא
קִדִישָׁא רַבָּא וְתַקִּיפָּה. וְכִלְהוּ נְהִירִין בְּמִטְרוּנֵיתָא, כִּד
אֲתַחְבַּרְתָּ בְּמִלְכָּא. וְדָא הוּא עֵצִים הַשָּׁמַיִם, עֵצִים
הַשָּׁמַיִם מִמֶּשׁ. וְכָל אֵינּוּן נְהִירִין שְׂבִילִין, מְנַתְרִין
בֵּיה, בְּנְהִירוּ דְמִטְרוּנֵיתָא.

לשון הקודש

בשנים עשר תחומים, ולא זונים מסביבה לעולמים. ששנינו, שנים עשר תחומים חקוקים עליונים עלו במשקל, בעין קדוש גדול וחזק, וכלם מאירים בגבירה, פשמתחברת במקל. וזהו עצם השמים, עצם השמים ממש. וכל אותם השבילים המאירים, מאירים בו באור הגבירה.

אף באן המראה של אותו עצם השמים במראה השמים ממש. רבי יהודה אמר, הכל נרשם באותו האור של מראה שנתקק מצד השכינה.

אמר רבי חזקיה, אם כך, והרי הם ששים סביב השכינה, שכתוב (שיר ג) ששים גבורים סביב לה. אמר לו, כך הוא ודאי, אלא אותם ששים מאירים

וְתֵאֵנָּה, נְהִירוֹ דְאֵלִין שְׁתִּין, דְּסַחְרָנְהָא, רְשִׁימִין
 בֵּיהּ בְּתַחוּא נַע"ר, וְקָרִינֵן לְהוּ שְׁתִּין
 פּוּלְסֵי דְנוּרָא, דְּאֵתְלַבֵּשׁ בְּהוּ מִסְפָּר דְּשְׂכִינְתָא,
 מִתְלַהֲטָן בְּדִינָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (דף ט"ז ע"א) שְׂשִׁים
 גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ.

תֵּאֵנָּה, וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ כְּמַה דְאִמִּינָא. וַיִּקְרָא
 שְׁמוֹ ה' נָסִי. ה' נָסִי מִמָּשׁ. אֲמַאי. בְּגִין
 דְּעִמְלֵק נָטַל כָּל אֵינּוֹן דְּהוּ גְזִירִין, וְלֹא אֶתְפָּרְעוּ,
 וְגַזַּר לֹון וְשָׂדֵי לְהוּ לְעֵילָא, וְאָמַר טוֹל מַה
 דְּאֶתְרַעִית בֵּיהּ. בֵּיהּ שְׁעֵתָא מַה כְּתִיב. וַיֹּאמֶר כִּי
 יָד עַל כֶּסֶף יֵה מִלְחָמָה לְה' בְּעִמְלֵק מִדֶּר דֶּר. מִדֶּר
 דֶּר חֲסָרִין, מִדִּיּוּרִין דְּלְעֵילָא, וּמִדִּיּוּרִין דְּלְתַתָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל דְרָא וְדָרָא, בְּכָל דְרִין
 דְּאֶתִּינֵן לְעֵלְמָא, לִית לָךְ דֶּר דִּלִּית בְּהוּ

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

מְשׁוּם שְׁעִמְלֵק לָקַח כָּל אוֹתָם מְהוּלִים
 שְׁלֹא נִפְרְעוּ, וּמַל אוֹתָם וְזָרַק אוֹתָם
 לְמַעְלָה, וְאָמַר: טוֹל מַה שְׂרָצִית בּוֹ.
 בְּאוֹתָהּ שְׁעָה מַה כְּתוּב? וַיֹּאמֶר כִּי יָד
 עַל כֶּסֶף יֵה מִלְחָמָה לְה' בְּעִמְלֵק מִדֶּר דֶּר.
 מִדֶּר דֶּר חֲסָרִים, מִהֲדִירִים שֶׁל מַעְלָה
 וּמִהֲדִירִים שֶׁל מַטָּה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל דֹּר וְדֹר, בְּכָל

וְשְׂכִינּוּ, הָאוּר שֶׁל הַשְּׂשִׁים הִלְלוּ
 שְׁסָבִיבָה, רְשׁוּמִים בּוֹ בְּאוֹתוֹ נַע"ר,
 וְקוּרָאִים לָהֶם שְׂשִׁים מִכּוֹת אֵשׁ,
 שְׂמֵתְלַבֵּשׁ בָּהֶם מִצַּד הַשְּׂכִינָה, לוֹהֲטִים
 בְּדִין. זֶהוּ שְׂכְּתוּב שְׂשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב
 לָהּ.

וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ, כְּמוֹ שְׂאֲמַרְנוּ.
 וַיִּקְרָא שְׁמוֹ ה' נָסִי, ה' נָסִי מִמָּשׁ. לְמַה?

מִתְּהִיָּה זֶרְעָא בִּישָׂא, וְקוּדְשָׂא בְּרִיךְ הוּא אֲנִיחַ בְּהוּ
 קְרָבָא. ר' יִצְחָק אָמַר (מְדִירוּתָא דְלַתְמָא לְדִיּוּרָא דְלַעֲלָא)
 וְעַל־יִיהוּ כְּתִיב (תהלים קד) יִתְּמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וְגו'.
 מִן הָאָרֶץ: בְּעֶלְמָא דִּין, וּבְעֶלְמָא דְאֲתִי. בִּיה זְמַנָּא
 כְּתִיב, בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת ה' הַלְלוּיָהּ.

לשון הקודש

(תהלים קד) יִתְּמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וְגו'. מִן
 הָאָרֶץ - בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
 בְּאִתּוֹ זְמַן כְּתוּב, בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת ה'
 הַלְלוּיָהּ.

הַדּוֹרוֹת שְׂבָאִים לְעוֹלָם, אֵין לָךְ דּוֹר
 שְׂאִין בּוֹ מֵאוֹתוֹ זְרַע רַע, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא עוֹרֵךְ בָּהֶם קָרֵב. רַבִּי יִצְחָק אָמַר
 (מִתְּהִיָּה לְדִיּוּר שְׁלַמְעֵלָה), וְעַל־יָהֶם כְּתוּב

פְּרֻשַׁת יִתְרוֹ

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כִּהְיוּ מִדִּין חֲתָן מֹשֶׁה אֶת כָּל אֲשֶׁר
 עָשָׂה וְגו' (שמות יח) רַבִּי חֲזַקְיָה (נ"א ר' אֶלְעָזָר)
 פָּתַח וְאָמַר, (ויקרא ט) וַיֵּשֶׂא אַהֲרֹן אֶת יָדוֹ. כְּתִיב יָדוֹ
 חַד, בְּגִין דְּבַעֵי לְאַרְמָא יְמִינָא עַל שְׂמַאלָא, וְהָא
 אֲזַקִּימָנָא רָזָא.

אֲשֶׁבְחָנָא בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה מְלָכָא, דְכָל מָאן
 דְאָרִים יְדוּי לְעֵילָא, וְלֹא אֵינּוּן
 בְּצִלּוֹתֵינוּ וּבְעוֹתֵינוּ, הָאֵי אֵיחוּ בַר נָשׁ, דְאֵתְלַטְיִיא
 מֵעֲשָׂרָה שׁוֹלְטָנִין מְמַנֵּן. וְאֵינּוּן (קהלת ז) עֲשָׂרָה שְׁלִיטִין
 אֲשֶׁר הָיוּ בְעִיר. אֵלִין אֵינּוּן עֲשָׂרָה דֵי מְמַנֵּן עַל

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

פְּרֻשַׁת יִתְרוֹ

מֵעֲשָׂרָה שְׁלִיטִים מְמַנִּים, וְהֵם עֲשָׂרָה
 שְׁלִיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בְעִיר. אֵלֹו אֹתָם
 עֲשָׂרָה שְׂמֻמִּים עַל פְּרִישַׁת הַיָּדִים
 לְמַעַלָּה לְפָל אֹתָהּ תְּפִלָּה אוֹ אֹתָהּ
 בְּרַכָּה, וְנוֹתְנִים בָּהּ כַּח לְהַתְּכַפֵּד הַשֵּׁם
 הַקְּדוֹשׁ, וּמִתְבָּרַךְ מְלַמְטָה. בֵּינוּן
 שְׂמֻלְמְטָה מִתְבָּרַךְ מֵאֹתָהּ פְּרִישַׁת
 הַיָּדִים לְמַעַלָּה, אוֹ מִתְבָּרַךְ מְלַמְעָלָה,
 וּמִתְכַפֵּד מִכָּל הַצְּדָדִים.

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כִּהְיוּ מִדִּין חֲתָן מֹשֶׁה אֶת
 כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְגו'. רַבִּי חֲזַקְיָה (רַבִּי אֶלְעָזָר)
 פָּתַח וְאָמַר, (ויקרא ט) וַיֵּשֶׂא אַהֲרֹן אֶת יָדוֹ.
 כְּתוּב יָדוֹ אַחַת, מִשּׁוּם שְׂצָרִיד לְהָרִים
 יְמִין עַל שְׂמַאל, וְהָרִי בְאַרְנוֹ הַסּוּד.
 מְצָאנּוּ בְּסַפְרוֹ שֶׁל שְׁלֵמָה הַמְּלֶכֶד, שְׂכַל
 מִי שְׂמָרִים יָדוֹ לְמַעַלָּה, וְהֵם אֵינּוּן
 בְּתַפְלוֹת וּבְקִשּׁוֹת, וְהוּ אָדָם שְׂמִתְקַלֵּל

פְּרִישׁוֹ דִּדְיִן לְעִילָא לְנִטְלָא הֵהוּא צְלוֹתָא, אוּ
 הֵהוּא בְּרַכְתָּא, וְיַחְבִּי בֵּיה חֵילָא, לְאַתְיַקְרָא שְׁמָא
 קַדִּישָׁא, וְאַתְבְּרַךְ מִתְתָּא. בֵּינוּ דְמִתְתָּא אֶתְבְּרַךְ,
 מֵהֵהוּא פְּרִישׁוֹ דִּדְיִן לְעִילָא, כְּדִין אֶתְפְּרַכָּא
 מֵעִילָא, וְאַתְיַקְר מִכָּל סְטְרִין.

וְאַלִּין עֲשָׂרָה מְכַנֵּן, זְמִינִין לְנִטְלָא מְאִינִין בְּרַכָּאן
 דְּלְעִילָא, וְלְאַרְקָא לְתַתָּא, וְלְבְּרַכָּא לְתַהוּא
 דְּמִבְּרַךְ לִיה, דְּכְתִיב, (במדבר ו) וְאֲנִי אֲבָרְכֶם.

בְּגִין כֵּךְ, יִסְתַּמַּר בַּר נָשׁ, בְּשַׁעֲתָא דִּזְרִים יְדוּי
 לְעִילָא, לְמַחְוֵי בְּצִלוֹ, אוּ בְּבְרַכָּאן אוּ
 בְּבָעוֹתָא, וְלֹא יָרִים יְדוּי לְמַגְנָא, בְּגִין דְּאַלִּין עֲשָׂרָה
 אִינֻון זְמִינִין, וּמִתְעַרִּין לְגַבֵּי תַהוּא פְּרִישׁוֹ דִּדְיִן,
 וְאִי הוּא לְמַגְנָא, אִינֻון עֲשָׂרָה לְטִיִּין לִיה, בְּמֵאתָן
 וְאַרְבַּעִין וְתַמְנֵיא לְוֹטִין. וְהֵאִי אִיהוּ דְּכְתִיב בֵּיה,
 (תהלים קט) וַיֵּאָהֵב קָלְלָה וַתְּבוֹאֶהוּ.

לשון הקודש

בְּכַקְשָׁה, וְלֹא יָרִים יְדוּי לְחַנָּם, מִשּׁוּם
 שַׁעֲשָׂרָה הִלְלוּ מְזַמְנִים וּמִתְעוֹרְרִים אֶל
 אוֹתָהּ פְּרִישְׁת יְדִים. וְאִם זֶה לְחַנָּם,
 אוֹתָם הַעֲשָׂרָה מְקַלְלִים אוֹתוֹ בְּמֵאתִים
 אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה קָלְלוֹת. וְזֶהוּ שְׁכַתוּב
 בוֹ (תהלים ט) וַיֵּאָהֵב קָלְלָה וַתְּבוֹאֶהוּ.

וְזֶלּוֹ עֲשָׂרַת הַמְּזַמְנִים מְזַמְנִים לְטַל
 מֵאוֹתָן בְּרַכּוֹת שְׁלֹמַעֲלָה, וְלַהוֹרִיק
 לְמַטָּה, וְלְבְּרַךְ אֶת אוֹתוֹ שְׁמִבְּרַךְ אוֹתוֹ,
 שְׁכַתוּב (במדבר ו) וְאֲנִי אֲבָרְכֶם.
 וְלִכְּן יִשְׁמַר הָאָדָם בְּשַׁעֲה שְׁמֵרִים יְדוּי
 לְמַעַלָּה לְהִיּוֹת בְּתַפְלָה אוּ בְּבְרַכּוֹת אוּ

וּבְדִין, רוּחַ מְסֻאָבָא שְׂרִיא עַל אֵינֹן יְדִין, דְּאִיהוּ
 אֲרַחֲיָה לְמִשְׁרֵי עַל אֲתֵר רִיקְנִיא, וּבְרַבְתָּא
 לָא שְׂרִיא בְּאֲתֵר רִיקְנִיא. וְעַל דָּא (נ"א דמברך ליה ואי אינן
 מתערין לגבי ההוא פרישו דדין ואיהו למננא אינן לטנין ליה במאתן וארבעין
 ותמנייא לוטין וכדין רוח מסאבא שריא על אינן ידן דאיהו ארחיה למשרי על
 אתר ריקנייא בגין כך וסתמר בר נש בשעתא דארים ידוי לעילא למהוי בעלו או
 בברכאן ובצלותא ולא ירים ידוי למננא ועל דא) **כְּתִיב**, (בראשית יד)
הָרִימוּתֵי יָדֵי אֵל ה' אֵל עֲלִיזֹן, דְּמִתְרַגְּמִינָן בְּצִלוֹ.

וּבְהַאי פְּרִישׁוּ דְּיְדִין, אִית רִזִין עֲלָאִין, בְּשַׁעְתָּא
 דְּאֲתַפְּרִישׁוּ, וְאֲזַדְקָפוּ לְעִילָא, אֲזַקִּיר בַּר
 נָשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּכַמְה רִזִין עֲלָאִין. אַחֲזִי
 לְיַחְדָּא רָזָא דְּעֶשֶׂר אַמִּירָן, בְּגִין לְיַחְדָּא כְּלָא,
 וְלֵאֲתַבְּרָכָא שְׂמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא חֲזִי, וְאַחֲזִי לְיַחְדָּא
 רָזָא דְּרַתִּיכִין פְּנִימָאִין, וְרַתִּיכִין דְּלִבְר, בְּגִין

לשון הקודש

שְׂמִתְרַגְּמִינָם: בְּתַפְלָה.

וּבְפְּרִישַׁת הַיָּדִים הַזֹּאת יֵשׁ סוּדוֹת
 עֲלִיזוֹנִים. בְּשַׁעָה שְׁנַפְרָשִׁים וּמְזַדְקָפִים
 לְמַעְלָה, מְכַבֵּד הָאָדָם אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּכַמְה סוּדוֹת עֲלִיזוֹנִים. וְרֵאוּי לְיַחְדָּא
 סוּד שֶׁל עֶשֶׂר הָאֲמִירוֹת כְּדִי לְיַחְדָּא אֶת
 הַכֹּל, וּלְבָרְךָ אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ כְּרֵאוּי.
 וְרֵאוּי לְיַחְדָּא אֶת סוּד הַמְּרַכְּבוֹת
 הַפְּנִימִיּוֹת וְהַמְּרַכְּבוֹת הַחִיצוֹנִיּוֹת כְּדִי

וְאֵז רוּחַ טְמָאָה שׁוֹרָה עַל אוֹתָם הַיָּדִים,
 שְׁהוּא דְרָבּוּ לְשֵׁרוֹת עַל מְקוֹם רִיק,
 וּבְרָכָה לֹא שׁוֹרָה בְּמְקוֹם רִיק. וְעַל זֶה
 (שְׁמֵכְרָךְ אוֹתוֹ. וְאִם הֵם מִתְעוֹרְרִים אֵל אוֹתוֹ פּוֹרֵשׁ הַיָּדִים וְהֵם
 לְחֹנָם - מְקַלְלִים אוֹתוֹ בְּמֵאִתִּים וְאַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה קָלְלוֹת, וְאֵז
 רוּחַ טְמָאָה שׁוֹרָה עַל אוֹתָן יָדִים, שְׁדַרְכָּה לְשֵׁרוֹת עַל מְקוֹם רִיק.
 מִשּׁוּם כִּי יִזְהַר הָאָדָם בְּשַׁעָה שְׁמֵרִים יְדָיו לְמַעְלָה אוּ בְּבִרְכוֹת
 אוּ בְּתַפְלָה וְלֹא יָרִים יְדָיו לְחֹנָם. וְעַל זֶה) **כְּתוּב** (בראשית
 יד) **הָרִמְתִּי יָדֵי אֵל ה' אֵל עֲלִיזֹן,**

דִּיתְבָּרַךְ שְׁמָא קְדִישָׁא בְּכָל סְטָרִין, וְיִתְיַחַד כְּלָא
בְּחָדָא, עֵילָא וְתַתָּא.

פְּתַח וְאָמַר, (שמות כג) וְלֹא יֵרְאוּ פָּנֵי רִיקָם, דָּא אִיהוּ
רְזָא דְזִקְיָפוּ דְאֶצְבָּעוֹן, כִּד זְקוּף לִזְוֹן בַּר נָשׁ
לְעֵילָא, דְבָעֵי דְלָא לְאִזְדַּקְפָּא בְּרִיקְנִיָּא, אֶלָּא כְּעֵלוֹ
וּבְבַעֲוֹתִין וּבְבַרְכָּאן. (אוּ בְּחַד מְנַיִיחוֹ) וְעַל דָּא וְלֹא יֵרְאוּ
פָּנֵי רִיקָם. וְלֹא יֵרְאוּ לְפָנֵי לָא כְּתִיב, אֶלָּא פָּנֵי,
רְזָא דְזִקְיָפוּ דְאֶצְבָּעוֹן, דְלָא אֶצְטְרִיכוּ לְזִקְפָּא
לְמַנְנָא, כְּמָה דְאֶתְמַר.

עֶשְׂרָה שְׁלִיטִין דְקֹאמְרִין, אֵינוֹן עֶשֶׂר אַמִּירִין
לְתַתָּא, בְּרֹזָא (נ"א עֶשְׂרָה שְׁלִטְנִין מְכַנְּנִין דְקֹאמְרִין, אֵינוֹן
מְכַנְּנִין לְתַתָּא בְּרֹזָא) דְאֶתְוֹן רְשִׁימִין בְּגִזְוֹנָא דְלְעֵילָא, וְאֵלִין
קְיִימִין בְּקַדְמִיתָא עַל הַהוּא זְקִיפִין דְאֶצְבָּעָאן. (דף ט"ז

לשון הקודש

שִׁיתְבָּרַךְ הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּכָל הַצְּדָדִים, וְיִתְיַחַד הַכֹּל בְּאַחַד, מְעַלָּה וּמְטָה.
פְּתַח וְאָמַר, (שמות כג) וְלֹא יֵרְאוּ פָּנֵי רִיקָם.
זֶהוּ סוּד שֶׁל זְקִיפַת הָאֶצְבָּעוֹת, כְּשׁוֹזְקָה
אוֹתָם הָאָדָם לְמַעְלָה, שְׁצָרִיךְ שְׁלֹא לְזַקֵּה
בְּרִיקְנוֹת, אֶלָּא בְּתַפְלָה וּבְבִקְשׁוֹת
וּבְבִרְכוֹת. וְעַל זֶה וְלֹא יֵרְאוּ פָּנֵי רִיקָם.
לֹא כְּתוּב וְלֹא יֵרְאוּ לְפָנֵי, אֶלָּא פָּנֵי, סוּד

שֶׁל זְקִיפַת הָאֶצְבָּעוֹת שְׁלֹא צָרִיךְ לְזַקְפָּם
לְחִנָּם, כְּמוֹ שְׁנַתְבָּאָר.
עֶשְׂרָה שְׁלִיטִים שְׁאֶמְרִנוּ הֵם עֶשֶׂר
אַמִּירוֹת לְמַטָּה, בְּסוּד (בְּסוּד עֶשְׂרָה שְׁלִיטִים מְמַנִּים
שְׁאֶמְרִנוּ, אֵלּוּ מְמַנִּים לְמַטָּה בְּסוּד) שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת
הַרְשׁוּמוֹת כְּמוֹ שְׁלִמְעָלָה, וְאֵלָּה עוֹמְדִים
בְּרֵאשׁוֹנָה עַל אוֹתָהּ זְקִיפַת אֶצְבָּעוֹת,
וּבְזֶה נֶאֱחָז לְמַעְלָה כֹּל צֵד הַקְּדוּשָׁה